

postos sobre plusvàlues, no pot ser que l'empresari enfoqui el futur de l'empresa per veure quan pot vendre-se-la”.

Salvador Alemany, conseller delegat d'Abertis, que també pensa que cal fiscalitzar més el sector financer, que “ha provocat la crisi”, creu que cal encaminar-se cap a un escenari en què “Catalunya sigui el lloc on es cerquen mercats, es dissenya, es distribueix, on hi hagi, en definitiva, els centres de decisió, perquè la deslocalització no sigui un mal inevitable”. Val a dir que, com assenyalen alguns experts, no val la pena plàner-se pels efectes de la deslocalització, gràcies a la qual Catalunya va beneficiar-se del desenvolupament industrial que van aportar multinacionals de l'electrònica i l'automoció, els anys seixanta i setanta.

Moltes reflexions van en la direcció d'assolir un compromís de país, com el que va assolir Finlàndia, exemple que coneix bé el catedràtic d'Economia de la Pompeu Fabra, Oriol Amat: “A Finlàndia hi ha hagut canvis d'actitud que es reflecteixen en la col·laboració que hi ha entre públic i

Catalunya ha de ser el lloc on es cerquen mercats i es prenen les decisions

SALVADOR ALEMANY
CONSELLER DELEGAT D'ABERTIS

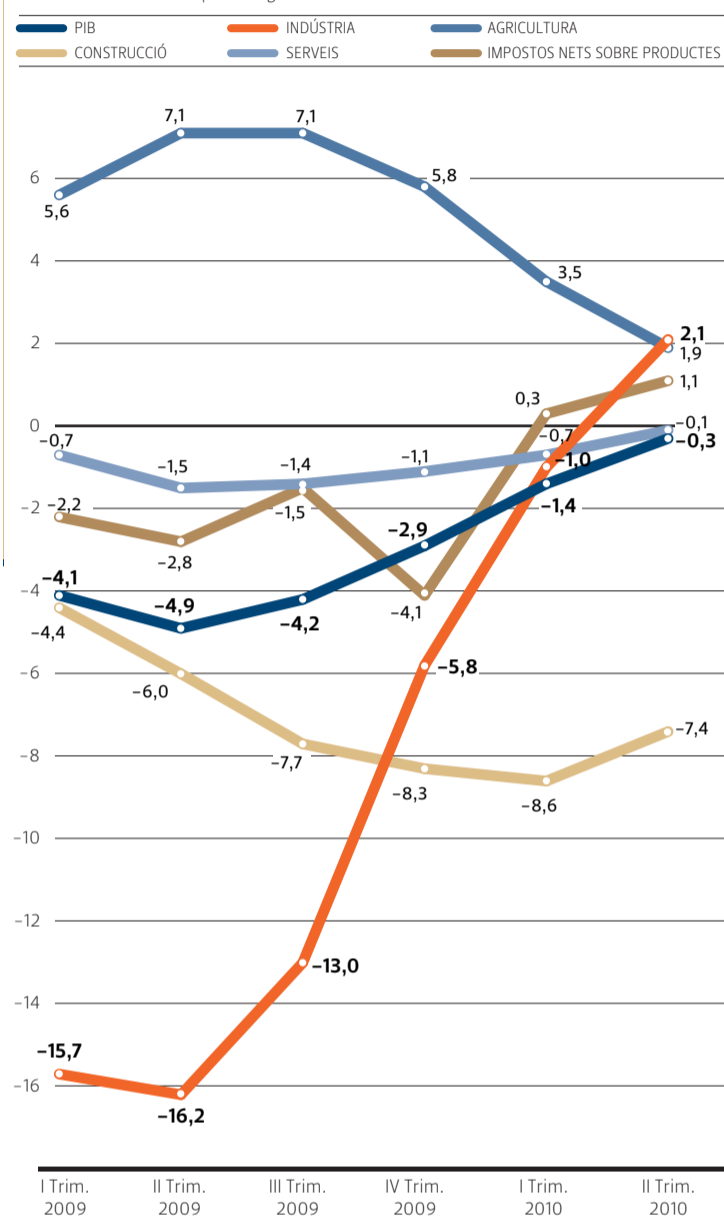
privat.” Allà, afegeix, “un investigador de la universitat obté el 50% del finançament de la seva recerca del sector públic i l'altra meitat l'ha d'obtenir del món de l'empresa, i així s'aconsegueix que hi hagi realment transferència tecnològica.” En el país nòrdic, una empresa coordina tots els parcs científics, i imposa unes línies prioritàries perquè el fruit de la recerca cristal·litzi realment en la indústria del país.

Dins d'aquest compromís, Andreu Mas Colell, professor del departament d'Economia i Empresa de la Pompeu Fabra, té clar que “la política industrial ha d'avançar per consolidar i fer aparèixer nous camps industrials, camps ocults, pimes familiars que són líders en els seus sectors. Per això, els pressupostos de la Generalitat haurien de prioritzar la política industrial”. La Generalitat té el seu pla de política industrial 2010-2020, però per a observadors com Joaquim Muns, catedràtic de la Universitat de Barcelona i antic director executiu del Fons Monetari Internacional (FMI), “els plans són poc eficaços, el problema no és que l'administració destini a la indústria un

La situació de la indústria

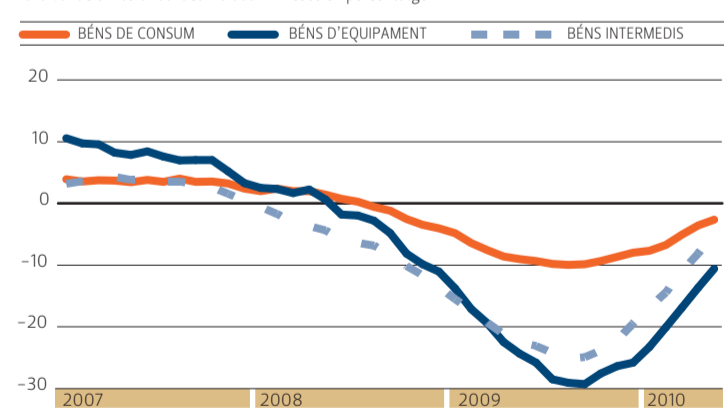
PIB SECTORIAL

Taxa variació interanual en percentatge

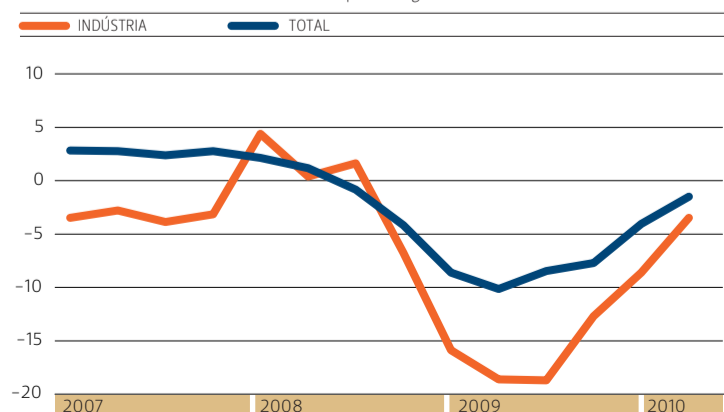
ÍNDEX DE PRODUCCIÓ INDUSTRIAL

Taxa variació interanual acumulada 12 mesos en percentatge

OCUPACIÓ

Taxa variació interanual acumulada 12 mesos en percentatge

FONT: CAMBRA DE COMERÇ DE BARCELONA / IDESCAT

LES MAGNITUDS

1,2%

Indústria al PIB

Creixement dins del PIB en el segon trimestre.

0,5%

Activitat industrial

Evolució positiva del segon trimestre segons la Cambra.

70%

Capacitat productiva

Augment del segon trimestre, fins a cotes del 2008.

68%

Feblesa de demanda

Aquest indicador millora des del 77% del primer trimestre de l'any.

-3,5%

Caiguda del nombre d'ocupats

En l'enquesta de l'EPA es modera la caiguda interanual.

4%

Béns d'equipament

Creixement interanual al primer trimestre.

1,4%

Béns de consum

Creixement de la producció de béns de consum al segon trimestre.

pressupost generós, sinó que ajudi amb un esforç en educació, fiscalitat, etc... Crear un marc estable per als negocis, que doni molta llibertat a l'empresari”. Muns, dins d'aquest parer més aviat escèptic, creu que “caldrà graduar salaris, haurem de fer sacrificis si volem ser competitius”.

Certament, en el debat hi ha espais per a la por. Pere Casals, president de la comissió d'indústria del Consell de Cambres, considera que “el pla de política industrial de la Generalitat ha quedat coix, bona part del teixit de la pime s'ha palanquejat excessivament i ho està passant malament, i si no la salvem, sí que tindrem un panorama de desertització”. Per evitar que es compleixin aquests mals averanys, “cal fomentar la cooperació entre empreses, perquè sinó de ben segur assistirem a un procés d'extinció de moltes”. Si parlem de cooperació per renovar la indústria, hi ha un exemple que ha d'esdevenir paradigmàtic, l'associació entre Comsa, Emte i Ficosa per aprofitar la planta catalana de Sony, que ha passat de treballar en electrònica de consum a endinsar-se en el projecte del cotxe elèctric.

El pessimisme també juga amb la seva estadística. Així, les dades de l'*Anuari Econòmic Comarcal* que edita CatalunyaCaixa informen d'un esfondrament total del sector industrial, del 12,9%, l'any 2009, que va fer caure un 4% el PIB de Catalunya durant el període d'estudi.

EMBOCALL DE SERVEIS. Entre optimistes i apocalíptics, el gerent del fabricant de motocicletes Gas Gas, Ramon Puente, creu que “tothom té part de raó, perquè hi ha indústria i indústria. És clar que la indústria de baix cost no tindrà futur. La que es diferencia i innova, tindrà sentit en el futur”. Entrelluca un futur en què “haurérem de passar del volum a la qualitat, fabricar gamma alta, en motos o cotxes, i crear una capa de serveis al voltant del producte, un embolcall, si volem continuar produint des de Catalunya”.

Aquesta necessitat de retornar a un discurs *industrialista* potser ve determinat perquè el debat sobre el futur de l'economia ha anat errat en els últims anys. Com estima Simón Rosado, secretari d'acció sindical de CCOO, “pensar que la indústria és cosa del passat i cal transitar cap a una societat del coneixement és fer un salt al buit, ja que les TIC no són un fi en si mateix, sinó un mitjà per renovar la indústria”. Efectivament, es tractava d'un debat fals, perquè on hi ha més coneixement és on hi ha establert un potent sector industrial. I si parlem d'ocupació, les darreres dades d'atur, les de setembre, ens informen que és a la indústria que l'atur minva, un 4,7% interanual.

Simón Rosado pensa que convindria foragitar el to paternalista que ha tingut el discurs predominant sobre la pime. Recorda que hi ha massa atomització, i que hi ha un perillós 58% d'empreses subcontractades, que treballen amb pocs clients. L'única via per afrontar projectes ambiciosos d'R+D o d'anar a concursos amb garanties d'èxit és la cooperació. Rosado creu que “per crear un model industrial realment sòlid fóra important que les polítiques públiques condicionessin el suport econòmic a la cooperació entre empreses”.

Si parlem de les dificultats de la pime d'accedir a crèdits, experts que han estudiat el problema, com el professor Amat, creuen que, en vista d'estudis realitzats, a una empresa amb 35-40% de fons propis, els bancs li obren les portes per engegar un projecte. D'altres, com Simón Rosado, pensen que l'accessibilitat al crèdit mereix una gran solució d'Estat, i que caldria un gran programa en què l'ICO i l'ICF, com a bancs públics, financessin de forma àgil l'empresa, i així crear un mercat del préstec al qual les entitats financeres no tindrien altra opció que afegir-s'hi.